

Laik Demokratik Sistemin Fikri Temellerinin Çürütülmesi

Batı Fikrinin Kara Kutusu adlı kitabımda yer verdiğim demokratik, laik, liberal ve kapitalist ideolojinin temellerine yönelik beş yıldan fazla süren ayrıntılı bir araştırmanın ardından batı ideolojisinin dayandığı fikri temeli yerinden söken, bilgisel (epistemolojik) çelişkilerini gösteren, laiklik ve demokrasinin toplumsal adaleti sağlayan veya hakları tanımlayıp düzenleyen veya tahkiki devlet korumasında olan kamuoyu maslahatlarını tanımlayan yasalar çıkarmadaki acizliğini açığa çıkaran aşağıdaki yönler açıklığa kavuştu:

1) Laik liberal demokratik rejimin, ister ekonomik, ister siyasi, ister sosyal, isterse de ahlaki olsun kendisinden sorunlara çözüm bulmaya yönelik sistemlerin çıktığı akidevi temelleri ortaya çıkaran bir çerçeve olmaya elverişli fikri bir sistem oluşturmak için gerekli bir husus olan kainat, insan ve hayat hakkında külli bir fikrin (holistik-bütüncül dünya görüşünün) varlığından yoksun olması.

2) Laik demokratik ideoloji, insana varoluş gayesini açıklayan bir anlatı veya rivayet sunmamıştır:

a- İnsan için onun varlığı, yaratıcı, kainat ve hayatla ilişkisi hakkında bir kıssa ve bu yorumun, insanın temelleri üzere yaşaması gereken yaşam biçiminin ayrıntıları da dahil olmak üzere onun davranışları üzerindeki etkisini açıklamamıştır.

b) İnsan için, gerçekleştirmek amacıyla yaşadığı ve amellerinin ölçüsü olarak alabileceği değerleri belirleyen değer teorisinin içerdiği şeyleri de açıklamamıştır.

c) Bunun da ötesinde o insanı, kainat, insan ve hayat hakkında sahip olduğu rivayet ve tefsirden ayırmayı amaçladığı gibi onunla bu yaklaşım ve bu değerler arasındaki göbek bağına kesmeyi amaçlamıştır. Dolayısıyla o, insan için bir yaklaşım ve bir yorum sunmadığı gibi değerlere bile önem vermemiş ve onun yaklaşımına, yorumuna ve değerlerine göre yaşamasına da izin vermemiştir! Bu ise zihinsel bir çelişki ve büyük bir fikri sorundur.

d) Varoluş gayesinin idrak edilmesi, ideolojilerin kolayca kaçınabileceği ikincil bir konu değildir ve onun tasavvur edilmemesinin insan hayatı üzerindeki etkisi sadece yıkım olabilir. Dolayısıyla insan zihninde, bir yandan varoluş gayesi, yöntemi ve değerleri hakkındaki tasavvur ile diğer yandan hayat arasında fikri bir çatlağın oluşması hiçbir şekilde mümkün değildir. Ayrıca hayatın bu tasavvurdan yoksun olması da doğru değildir. Ancak laiklik, bu tasavvuru bizzat hayattan ayırmaktadır!

e) Aynı şekilde -laikliğin, bu insanın hayattaki rolüne (varoluş gayesine, bu tasavvurdan kaynaklanan sorumluluklar ve yükümlülüklerle) dair bir tasavvur ortaya koyan her türlü inançtan uzaklaştırmak için insanın takip etmesini istediği- yaşam biçiminin ayrılması da, son derece çelişkili bir durumdur! Zira bir insan, bu hayatta yerine getirmek için var olan rolü, görevi ve sorumluluklarıyla ilgili temel bir sorudan kendi yaşam biçimini nasıl soyutlayabilir ki!

f) Varoluş ve hayat hakkındaki bu tasavvur insana, bu hayatta kendisi için yaşadığı bu amaca ve bu hedefe ulaşmak için yerine getirmesi gereken davranış ve inancı açıklayan bir mekanizma veya metot ya da bir yaklaşım vermesi gerekir!

3) Laik demokratik sistem, doğa ötesiyle ilişkisini keserek tamamen materyalist bir bakış açısıyla hareket etmektedir:

a) Hükümler ve fikirler, “hayır ve şer”, “güzel ve çirkin” ve “ödül ve ceza” kavramları arasındaki göbek bağlarını koparmıştır; zira hayır ve şer kavramları maddi kavramlar değildir ve bunlar ölçülmesi veya deneye tabi tutulması için hissedilebilir şeyler değildir, dolayısıyla “ahlakî” veya “insani vicdan”, maddi olmayan kavramlardır. O halde laiklik, bunları nasıl ele alacak ve davranışı ahlaki olarak tanımlamak için bir referans olarak inşa edecek ki?

b) İşleri daha da kötüleştiren, “tarafsızlığı” sağlamak için hükümler ile dinî, örfî veya ahlakî her türlü referansın arasındaki bağların kesilmesi oldu, böylece (yaşam tarzının değerlendirilmesi için bir temel olan zevklerin, refahın ve özgürlüğün gerçekleşmesini tesis etmeye sevk eden kuralları belirlemede başarısız olan tamamen faydacı maddî değerlerin

dışında!) hükümler ile bunlardan elde edilmesi amaçlanan değerler arasındaki bağ da kesilmiş oldu.

c) Nitekim onlar, ahlakî değerleri bir çit olarak koymak yerine fiillerin sonuçlarına baktılar. Dolayısıyla davranışları, sonuçlarına ve neticilerine göre ölçtüler. Böylece fiil, iyi bir sonuç vermişse iyi oldu. Ancak sonucun gerçekte iyi olduğunu bilebileceğimiz bir dengeye ihtiyacımız vardır? Dolayısıyla maddî faydacılıkla (pragmatizm) yetindiler; Batı medeniyetinin, nihai ölçüler olarak hissi lezzet (Hedonizm-hazcılık) fikri ile lüks (refah) fikrinin bağlantılı olduğu mutluluk kavramının üzerine inşa edildiği temel işte budur. Ancak bizler, ahlaka yönelik pragmatik faydacı gerekçenin ahlakın değerlerini kaybettiğini ve fayda ve zararın sürekli değişken olduğunu biliyoruz. Zira bir fiil bir kişiye fayda sağlarken diğer kişi için zarar olabilir veya bir zamanda fayda sağlarken diğer bir zamanda da zarar veya zararın akabinde geçici bir fayda sağlayabilir. Bu yüzden faydacılığın, topluma egemen olacak ahlaki sistemi seçmek için bir temel olmaya elverişli olması imkansızdır. Zira herhangi bir ahlaki sistemin diğerine tercih edilmesi, savunulması imkansız olan gelişigüzel bir mesele haline gelecektir.

d) Yani kontrolü sağlamak için hükümlere hakim olabilecek tüm referans kriterleri yok olmuştur. Dolayısıyla herhangi bir hüküm çıkarmak ve hükümlerin uygulanması sonucunda herhangi bir toplumsal değer icat etmek artık imkansız hale gelmiştir.

e) Bu nedenle laik fikri dönüşümleri görmemiz gayet doğaldır; zira insanın merkeziliği, (evrenin efendisi olması veya insanın ilahlaştırılması ve doğanın ona tabi kılınması) ile başlamış, (insanın kendisine, yasalarına ve buyruklarına boyun eğildiği) doğanın merkeziliğine dönmüş, sonra merkezilik fikrinin düşmesiyle meydana gelen şeylerin pençesine düştüğü dünyada, doğanın ve insanın kutsallığının ortadan kaldırılmasının ve bu ikisinin gücünün kendi hesabına kullandığı bir maddeye dönüşmesinin ardından merkeziliğin serbest piyasaya dönüştürülmesi temelinde insanın yok olmasına, parçalanmasına ve baltalanmasına neden olmuştur. Nitekim bilginin saydamlaşmasına ve görecelleşmesine yol açan işaretlerin parçalandığını veya çoğaldığını ya da sınırlardan ve kısıtlamalardan uzaklaştırıldığını mülâhaza etmekteyiz!

f) Fikirlerin, insan ile insan arasında güçlü ve zayıf, sömüren ve sömürülen arasında olması gibi veya insanları ayırtıran ırkçılık halinde olması gibi farklı şekillerde ortaya çıkan veyahut da insan ile tabiat arasında ortaya çıkan Darwincilik çatışması temeli üzerine kurulmasına sebep olur.

4) Demokratik laik sistem, gerçeğin göreceliği öncülünden yola çıkmıştır;

a) Modernizmin filozofları, göreceliği tüm bilgilerde bir asıl haline getirmişlerdir. Dolayısıyla onların sahip olduğu akıl, mutlak olanı kavrayamaz, standartlar, mutlaklar veya külliyatlar (tümeller) yoktur, sadece mutlak görecelik vardır!

b) (İstikrar, kapasite ve yenilenme kabiliyetine karşı) değişimi ve esnekliği; gelişim ve hareketin sürekliliği temelinde toplumların hareketine ve onları düzenleyen yasalara bir temel yaptılar. Dolayısıyla onlara göre insan değişen bir varlıktır ve bu nedenle hayatını düzenleyen hükümlerin de değişken olması gerekir. Bu yüzden (onların nazarında) cevheri (özü) istikrar olan bir yasa insan için elverişli değildir. Zira bu, insanın taşlaşması ve sonsuz donukluğa mahkum olması anlamına gelir!

Hem de vakıanın, onların vizyonlarının aksini haykırmasına rağmen. Zira insanın doğası ve cevheri, herhangi bir değişikliğe uğramaz. Çünkü insan, insanlığın atası Adem Aleyhisselam'dan günümüze kadar akliyetten, nefsiyetten, meyillerden ve davranışlardan müteşekkildir. Nitekim insanın doğasını oluşturan içgüdüler ve organik ihtiyaçları temsil eden hayatî enerjisi, bu hayatî enerjiyi doyurma yollarının sınırlı olması ve bu doyumu doğru bir şekilde düzenleyen tekniklerin sabit olması da buna dahildir. Dolayısıyla bunlar, yeni ortaya çıkan araçlarla ve bunların değişmesiyle değişmezler. Değişen sadece vakıadır. Bu yüzden yeni vakıanın yasallaşması gerekir. Ancak muayyen sınırlı vakıanın yasallaşması değişime tabi değildir. Çünkü o, bu vakıayı doğru olduğu varsayılan belirli bir tedaviyle tedavi eder!

5) Laik sistem, yasama ve düzenleme kaynaklarını, kilisenin “ilahi hak” olarak adlandırdığı şeyler için ortaya koydukları alternatifler üzerine inşa etme ve “kamu yararını” açıklama öncülünden yola çıkmıştır.

a) Toplumların ve hükümetlerin (toplumsal sözleşme yoluyla örgütlenmek ve toplanmak için çıkardıkları) daha önceki varsayımsal doğal bir durumdur.

b) **Akliselim** olarak adlandırdıkları şeye göre doğal hak, (yani her insana, doğal yeteneklerini, otoritesini ve hayatta kalabilmek veya kendi doğasını koruyabilmek için elindeki araçları kullanma özgürlüğünün verilmesi).

c) (Pozitif medeni hukuka karşı) doğal hukuk. Yani: “aklıselim”, doğayla veya sabit olan ve yazılı olmayan bir dizi kurallarla tutarlı olan ve kaynağını doğada bulduğu için algılarına göre tüm toplumlardaki tüm bireylere uygulanması zorunlu olan şeydir. Bu ise adalet ve eşitlik fikirleri gibi her yerde ve her zaman uygulanması gereken bir ahlak türüdür. Dolayısıyla bu tür hukukun, kanun koyucu tarafından yapılamayacağını ve zaten bunun insanın doğasında var olduğunu düşündüler. (Bazı laik teorisyenler, temel olarak doğal durumdaki bir insanın kötü ve bir kurt olduğunu savunurlarken diğer bazıları da aklıselime dayalı doğal bir hukukun varlığının tesis edilmesini savundular ve bu, büyük bir çelişkidir.) Dolayısıyla doğal hak ve doğal hukuk, bir keresinde yasaların üzerine inşa edildiği bir asıl olurken diğer bir defada ise “toplumsal sözleşme” onu yutmaktadır. Çünkü kötü bir insana dayalı olan mutlak kişisel özgürlük üzerine tesis edilmiş olup tarafsızlığı ve nesneliliği sağlama bahanesiyle yasalardaki ahlakî yönleri ortadan kaldıran medenî hukuk onu yutmaktadır.

d) Bireylerin benimsediği medenî ve kültürel kavramları belirleyen hakların gerçeğini ve “doğal hakların” insanla birlikte doğmadığını gözden kaçırdılar. Oysa medeniyetler, benimsemiş oldukları kavram ve sistemlerle ayırt edildiği gibi bunların insan fitratı ve doğasıyla **ne kadar uyumlu olduklarıyla** ve yasalarının yeterliliği (veya yetersizliği ile) **ayırt edilir**. Zira insanın uzvî ihtiyaçları ve içgüdülerinin, içgüdülere baskı uygulamadan ya da tamamen serbest bırakmadan dengeli bir şekilde düzenlenmesini ve bunların doyumunun belirli sistemlerle tanzim edilmesini gerektirir; çünkü asıl olan bireysel ve toplumsal hedeflerin sağlanmasına, hakların belirlenmesine ve düzenlenmesine yol açması olup bunda da asıl olan ise adaletin gerçekleşmesine yol açmasıdır!

e) Kanunların ve yasaların sürekli olarak değişmesinin mutlak adaletin sağlanmasıyla çeliştiği, dolayısıyla sözde doğal hukukun hiçbir anlamı olmadığı gerçeğini de gözden kaçırdılar. Zira çıkarların çokluğu, onları tatmin etme yollarının karmaşıklığı ve bu tatmini düzenlemede insanların farklılığı, “doğal eşitliği” bozar ve akıllardaki farklılıkların, kaprisleri, arzuları ve eğilimleri kontrolünün ve kültürlere ve diğer faktörlere etkisinin ışığında sözde “aklıselim” varoluşa rücu etmez.

6) Batılı sistem “genel iradeyi” tanımlamada başarısız oldu, kamu yararını “genel irade” üzerine inşa etmek için teoriler kurdular ve bunun, çoğunluğun veya bir diğeri olmaksızın ondan bir grubun iradesi olmadığını, bilakis tüm toplumun iradesi olduğunu söylediler. Onlar nezdinde bu, kendi çıkarlarını kamu yararından üstün tutan, üzerinde anlaşmaya varılan çıkarlar olan ve devleti kuruluş amacı doğrultusunda yönlendirmeyi başaran bireylerin dağınık ve çatışan iradelerinin yıkılmasının ardından ortaya çıkan bir sonuçtur.

A) Ancak dikkatli bir şekilde bakıldığında, insanların bir araya gelmesiyle ortaya çıkan kamu çıkarlarının toplum tarafından kabul edilebilir çözümlere ihtiyaç duyduğunun doğru olduğunu görürüz. Ancak bu çözümlerin bireylere ve topluma uygunluğu, bu çözümlerin ve yasaların doğruluğu ve bunların hayır veya şer, doğru veya yanlış ve güzel veya çirkin için ürettikleri, hakların doğasının belirlenmesi, gerçekleşmesi ve düzenlenmesi, büyük bir açmazdır. Bu ise “ortak iyinin” veya “aklıselimin” bir ürünü değildir. Bilakis bu, -eğer adil ilahi yasadan başkasına bırakılırsa-, (banka-kredi alan) ve (sermaye sahipleri-çalışanlar) şeklinde güçlülülerin zayıfların ihtiyaçlarını sömürmesi için verimli bir alan olacağı gibi zayıflar, kadınlar ve köleler için zulmün, baskının ve yoksunluğun somutlaştığı ve zina, eşcinsellik ve benzerleri gibi şehvetlerin pekiştiği pörsümüş normlara ve yanlış çözümlere dayalı bir toplum kurmak için bir otlak yeri olacaktır. Eğer insan koyduğu yasaya bırakılırsa, çözümlerin güvenli olmasının garantisi yoktur.

b) Bir de buna genel iradenin vakiada somutlaşma keyfiyetinin büyük bir açmaz olduğu da eklenmelidir. Zira insanların kendileri için neyin elverişli neyin kabul edilemez olduğuna karar vermek için tek bir düzeyde toplanması imkansızdır ve parlamentonun gerçekte onların görüşlerini temsil ettiği varsayımı, bir vehim ve saptırmadır. Çünkü parlamento, çoğunluğun veya halkın görüşünü temsil etmez.

c) Özellikle iyi insanlar, çıkarlar ve sorunlara çözümler arasındaki çelişkili yorumların ve iyiliğe ve erdeme dair tek bir ahlaki kolektif bakış açısının yokluğunun gölgesinde üzerinde anlaşmaya varılmış ortak iyi ya da gerçekleşmesi için çalışılan kamu yararı olmaksızın genel irade, gerçekçi değildir.

d) Bu sorunun ışığında böyle bir bakış açısını gerçekleştirmek için çalışmak, laik demokratik bir toplumun kurulmasının temeli olarak gördükleri çoğulculuk fikriyle çatışmaya yol açacağı gibi topluma egemen olan tek bir akidevi ve ahlaki değerlerin dayatılmasına yol açacaktır. Bu ise laikliği bir "din"e dönüştürmekle tehdit eden çoğulcu, laik demokratik toplumla çelişen bir durumdur.

e) Tüm bunlardan dolayı "kamu yararını" tesis eden ve yasalara ve kanunlara referans olacak bir "genel irade"nin olması mümkün değildir.

f) "Ortak iyi", "aklıselim", kardeşlik, özgürlük ve eşitlik, bunların hepsi; bu ilişkilerin ve sistemlerin, zulmü ortadan kaldıran, adaleti somutlaştıran, insanları mutlu eden toplumsal değerleri gerçekleştiren ve bu belirsiz terimleri bırakan doğru ve sağlam çözümlere yol açmasının nasıl sağlanacağını açıklayan yasama hedefleri veya asli kuralları belirten fikri standartlar koyamazlar. Zira bazılarının iyi ve çıkara uygun olarak gördüğü şeyleri, diğer bazıları ise onu gerçek bir kötülük ve zarar veya arzularıyla çelişen şeyler olarak görmektedirler.

g) Önemli olan sadece herhangi bir hükmü çıkarmak değildir. Aksine hükmün doğruluğunu ve insanın bu davranışla ilgili sorunlarını doğru bir şekilde çözme yeteneğini sağlamaktır. Zira birçok dış koşullar ve bunların karmaşıklıkları nedeniyle aklın kavrayamadığı hususlar vardır. Bu yüzden akıldan çıkan bir hükmü doğru olarak kabul etmek yeterli değildir. Zira denge ve doğru ölçüler kaybolabilir ve fitrat ve eğilimler, Müslümanın fitratı dışında Batılı fitratın oluşturduğu dış ve kültürel faktörlerden etkilenebilir. Zira zihinler, güç ve zayıflık ve anlayıştaki dakiklik ve belirsizlik bakımından değişkenlik gösterir. Bu yüzden akıl, gaybi faktörlerin yokluğundan dolayı veya kapsamlı olmayan kısmi görüş veya bozukluğu daha sonra ortaya çıkacak olasılıklar nedeniyle ya da aklın, vakiaya yönelik parçalanmış bir anlayıştan dolayı kavrayamayacağı şeylerden ve hükmün sonuçları hakkında doğrunun aksine dönüşebileceği nedeniyle farklı durum ve koşullardaki tüm fiiller hakkında hüküm verme yeteneğine sahip değildir. Dolayısıyla kendisi için bir maslahat veya menfaatin celbi olarak görünen bir şey, onun için karanlık köşelerinden birinde kötülüğü barındıran bir şer olarak ortaya çıkabilir. Zira o, fiillerin akıbetleri ve sonuçlarından tamamen habersizdir. Bu nedenle insanın yasaları, en aşırı uçtan zıddına doğru hareket etme ve dalgalanma şeklinde oluşmaktadır.

ğ) Zira fiillerin, iyi veya kötü olarak nitelendirilmelerine esas teşkil eden zati bir değeri yoktur. Aksine iyi ve kötü nitelemesi, fayda veya zarar, iyi veya kötü ne olursa olsun fiilin dışındaki düşünceler ve koşullarla birlikte gelmelidir. (Yani kaynağı sadece ilahi bir nizam tarafından temsil edilen ve iyi ya da kötü vasfının doğruluğunu sağlamak için çözümlerinin de doğruluğunu sağlaması gereken bir nizamdan gelmelidir.)

h) İdeolojilerinin temeli, devletin kendisi için istikrar, güvenlik ve düzeni sağlamasına karşılık, bireyin mutlak özgürlük ve egemenliğinden vazgeçmesi, yani özgür iradenin genel iradeye tabi kılınması zorunludur. Böylece güç, tüm bireylerden daha güçlü ve onların üzerinde mutlak ve sınırsız bir otorite olan herkesin boyun eğdiği ve kendisinden korktuğu bir devletin elinde toplanmaktadır. Dolayısıyla kılıcın (gücün) dışındaki anlaşmalar, kötü doğalarına (doğal hallerine) yenik düşmelerini önlemek için toplumsal sözleşme yoluyla olan sözcüklerden başka bir şey değildir.

ı) (Doğal hal, doğal hak, doğal hukuk, genel irade ve benzerleri gibi) bu kavramların tamamı, yasa koyucunun gözlemlemesi zor olan çelişkilerle dolu, teville, değişime ve çatışmaya tabi olan gevşek ve muğlak kavramlardır. En imkansız olan şey ise, bir gurup aklın, çoğunluğun kabul ettiği ortak iyiyi temsil eden esaslı belirme noktasında bir anlaşmaya varmasıdır.

i) Bundan dolayı **genel irade kavramının gerçekte varlığı söz konusu değildir**. Zira toplumdaki ilişkiler, herkesin iradesini inceleme temelinde inşa edilmemiş, daha sonra bunlardan çelişkili olanlar bir kenara atılmış ve geri kalanlar ise “genel irade” ve onun toplum ilişkilerine bakışını temsil edecek şekilde seçilmiştir. Dahası -aslında laik demokratik ülkelerdeki- ilişkilerde, bu iradeler topluma ve devlete **tahakküm eden grupların** (siyasi partiler, kapitalistler ve kanun koyucular) **öngördüğü kanun ve yönetmeliklere tabi** kılınmıştır.

j) Laikler, dinin yasaklanması ve topluma ve devlete her türlü alginın dayatılması şeklinde hareket ettikleri gibi devletin rolünü, sadece pratik idare ve toplumun yönetimiyle iştigal etmesiyle sınırlamak şeklinde hareket etmişlerdir. Hobbes’un kendisinin de belirttiği gibi, bu inancı empoze etmek ve şu davranışı engellemek için kendini yormaya gerek yoktur. Sonra onlar geri dönüş yapmışlar ve bu görevi devletin omuzlarına yüklemişlerdir. Peki kanun ve yasaların rolü ile devletin davranışları engellemek için kendini yormadığı bir şeyin arasını nasıl uzlaştıracamız?

k) Aslında doğal hak teorisinin doğal salgısının, sınırsız toplumsal çelişkiler yoluyla olması gerektiğini görüyoruz. Bu ise ancak devletin otoritesini dayatması ve yasama görevini topluma dayatacak şekilde yürütmesiyle çözülebilir. Özellikle de bu kanunların gerek genel iradeyi gerekse milletin egemenliğini temsil etmediğini açıklığa kavuşturan aşağıdaki hususların ışığında:

7) Hukuki olarak liberal laik demokratik sistem, millet için egemenlik ilkesinin gerçekleşmesini garanti etmede ve onu hakikatte otoritelerin kaynağı yapmakta başarısız olmuştur. Dolayısıyla siyasi otoritenin ne aslı ne de kaynağı milletin genel iradesinden gelmemektedir. Yani sistem kuruluşunun meşruiyetini, varlığının sebebi olduğu için kendisinden kaynaklanması zorunlu olan ve devamlılığı için ona dayanması gereken -teoride- egemenlik sahibi millettendir almamaktadır!

a) Yasa ve kanun yapmaktan sorumlu olan kişiler, yetkililerin zorba küçük bir azınlığın kararlarına odaklanmaması için her biri milletin mutabakatını ve hatta çoğunluğun görüşünü temsil etmeyi sağlayacak şekilde, toplumun görüşünün temsil edilmesini garanti eden bir sistemi yasallaştırmakta başarısız olmuştur. Seçim takiplerinde uzmanlaşmış web sitelerinden dünyadaki çeşitli seçimlerin sonuçlarını araştırıp takip ettiğimizde, seçimlerin çoğunluğun görüşünü yansıtmadığını ve çoğunluğun görüşü sonucu bir kazananın olmadığını gördük. Bu hususu, bu kitabın başka bir yerinde belgeledik.

b) Demokrasi, halkın yüzde 40 veya 80’ni oluştursalar bile oy vermekten kaçınan, seçime karşı çıkan kesimin görüşlerine bakmayı tamamen ihmal etmiştir! Suçu onların üzerine atmış ve tüm sistemlerde referendum sorusu da sorulmamıştır. Aksine oy vermeyi reddedenlerin görüşü ne olursa olsun, seçimler ve seçmenlerin görüşleri, yöneticiyi veya milletvekilini meşrulaştırma aracı olarak kullanılmaktadır!

c) Batılı sistem, insanların kendilerini ilgilendiren yasalarda onların iyiye veya menfaate yönelik isteklerini veya görüşlerini yansıtacak şekilde (nadiren hariç) istişare mekanizmalarını kurmayı ihmal etmiş, parlamento üyeleri kendilerine danışmak için kendilerini seçen halk tabanına geri dönüş yapmamışlar ve kendi fikirlerine göre yönetilecek şekilde subjektif olarak hareket etmişlerdir. Zira seçim vaatlerinde belirtilen konular dışında parlamentoda buldukları sırada önlerine getirilen konuların büyük bir çoğunluğu, bu esasa (seçim vaatleri) göre seçilmemiştir. Dolayısıyla ya siyasi partilerinin görüşüne ya da kendi kişisel görüşlerine müracaat etmişlerdir. Bu yüzden bu görüşler noktasında halkı temsil etmemektedirler. Dolayısıyla bu, seçmenlerin haklarını garanti altına alma, çıkarlarını gerçekleştirme veya hakikatte onları temsil etme imkânının bulunmadığı bir meseledir.

d) Şayet yasama organları, yasalar ve hükümler noktasında uzman görüşlere başvurmuş olsalardı, aslında toplum bu “uzmalara” kamu yararını belirleme ve kendi adlarına yasa çıkarma yetkisi vermezdi!

e) Anayasanın düzenlenmesi; (bu: Otoritenin ilişkilerinde insanları uymaya zorladığı ve devletin şeklini ve karakterini, yönetim ve idaredeki kural ve organlarını ve dayandığı temeli gösteren yasalara ve kanunlara dayalı yönetim sistemlerini belirleyen kurallar toplamıdır. (Yani: **fikrî temeldir. Yani işlerin kendilerine göre gözetildiği mefhumlar, ölçüler ve kanaatler toplamıdır.** Zira bu, bireylerin haklarını belirler ve **insanların işlerini gözetmeye, haklarını**

korumaya, bunları takip etmeye ve bunları açıklamaya dayalı bir otorite olarak devlet arasındaki **siyasi ilişkiyi** düzenler.) Bunu da genel ilişkileri yani anayasal ilişkileri kontrol eden, çoban (yani genel otorite) ile tebaa arasındaki ilişkileri düzenleyen, pastoral (gözetimci) devletin kavramlarını ve sorumluluklarını belirleyen ve devlet içindeki her bir otoritenin sınırlarını ve yetki alanını belirleyen mefhumlara göre yapar.) Bu hukuki kavramları dikkatle incelediğimizde, bunların hepsinin hukuki ve teknik yeterlilik gerektiren hususlar olduğunu ve bunların bizzat ümmette ve milletvekillerinde mevcut olmadığını görürüz. Bu nedenle milletvekillerinin yapmış olduğu mücerret tartışmalar, yetkileri dahilinde olmayan konulara girmek olarak kabul edilir. Bu nedenle temsilciler meclisi habersiz olduğu gibi ümmet de bir bütün olarak bu tür konulardan tamamen habersizdir. Bundan dolayı demokrasinin halkın egemenliği olduğunu söylemenin hiçbir gerçekliği yoktur.

f) İster çoğunluğun fikrini temsil etsin, isterse kanunları ve anayasa hazırlamaya yetkili organların görüşünü temsil etsin Batı sistemi, halkın anayasaya veya kanunlara uymasını gerektiren hukuki referansı gerçekleştirilmede başarısız olmuştur. Zira çoğunluk grup adına hareket ettiğinde, ortaya çıktığı üzere bireyin rolü çoğunluğun iradesine körü körüne itaat etmiş olmaktadır. Bu yüzden anayasa, milletin iradesini yansıtmadığı gibi onunla istişare edilerek de tanzim edilmemiştir. Peki ona itaat etmeyi empoze eden kimdir? O halde itaatin hukukî gerekçesi nedir?

g) Laik devlette hukuki referans anayasadır; ancak bu, yukarıda da geçtiği üzere bir grup yasa koyucu ve anayasa hukukçuları tarafından hazırlanan ve oylanmak üzere Temsilciler Meclisi'ne (Parlamento) sunulan bir belgedir. Dolayısıyla anayasa maddeleri, milletvekillerinin yetkisi dahilinde değildir ki bu hususta onların görüşleri doğru olsun. Bu nedenle onlar, yukarıda kanıtladığımız gibi halkın iradesini temsil etmemektedirler. O zaman: Bu belgeye itaat etme veya ödül veya cezayı bu itaatin varlığı veya yokluğuna göre inşa etme ya da davranışların "güzel" veya "çirkin" olarak değerlendirilmesini, anayasayı ve ondan kaynaklanan yasaları koyan insanlardan bu grubun görüşlerinin onaylanmasına veya muhalefet edilmesine göre inşa etme yükümlülüğünü tesis eden otorite nedir? Bu, çözümü olmayan büyük bir yasal ikilemdir!

ğ) Binaenaleyh yasa koyucular ve anayasa hukukçuları tarafından formüle edilen anayasanın kendisi, milletin iradesini temsil eden bir referansa sahip değildir. Bu yüzden onun hükümlerine itaat etme yükümlülüğü tamamen düşmektedir! Zira yasalar, anayasa üzerine inşa edilmiştir. Zaten o da aynı şekilde kendisine itaat etme gerekçesinden yoksundur!

h) Hakikatte laik rejimlerde yasa, halkın iradesinin ürünü olmadığı gibi, birçoğu onu çıkarlarını gerçekleştirmek olarak gören bir grubun ürünü de değildir, aksine avukatlardan, yargıçlardan, hukukçulardan ve nüfuz sahibi politikacılardan küçük bir grubun akıl ve arzularının bir ürünüdür.

ı) Demokratik laik sistem, hukukun normatif gücünü (birimlerin yükümlülükler, yetkiler, yaptırımlar, sorumluluklarla; neler yapılacağı, neler yapılabileceği ya da nelerin yapılması gerektiği üzerine karar verebilen güçtür) sabitlemede de başarısız olmuştur. Yani: İnsanlara sadece ceza gücü altında ne yapmaları (ya da yapmamaları) gerektiğini değil de onlara ne yapmaları (ya da yapmamaları) gerektiğini söyleme noktasında hak sahibi olan kimdir? Anayasayı koyan kişi, genel irade veya halk tarafından temsil edilmiyorsa, o zaman ona, insanlara neleri yapmaları veya terk etmelerini bildirme hakkını kim vermiştir? O halde (anayasa hukukçuları, avukatlar ve bazı politikacılar gibi) birkaç kişiden oluşan yasama organının, devlet için öngördüğü, sonra da bu devletin uygun görmüş olduğu yasaları tüm bireylerin itaat etmeleri için dayattığı bir anayasa olarak belgelediği şeye toplum neden uysun ki?!

i) Batı sistemi, bu teslimiyetin hukuki ve ahlaki gerekçesini açıklamadan bir grubun eğilimine dayanan şeyi, azınlığın çoğunluğun görüşüne boyun eğmesi (demokrasi) olarak varsaymıştır.

j) Sonra da kendi bireysel eğilimine dayanan (sözde liberal demokrasi yoluyla demokrasiyle evlendirdirdiği zaman liberalizm olan) bir azınlığın görüşünü, bu teslimiyetin hukuki ve ahlaki gerekçesini ve bu çelişkiyi açıklamadan onların özgürlüklerini garanti altına almak için çoğunluğun üzerine empoze ederek kendi kendisiyle çelişmiştir.

k) Liberalizm felsefesi, bireysel davranışı belirleyen ortak kolektif değerlerin yokluğu temeli üzerine inşa edilmiştir. Zira liberalizm, toplumsal değerleri belirlemeye yetkili toplumsal bir birimin veya bireyler tarafından toplumsal olarak kabul edilebilir davranışların yokluğuna

dayanmaktadır. Bu da teoirelerine göre özgürlüklerin sağlanmasını garantilemek ve bireye “düşünme ve icat etme” yeteneğini sınırlayacak şekilde hükmedilmemesini garantilemek içindir.

l) Batılı liberal görüşe göre toplum, bireyler yığını ve bir “azınlık yığını” olduğundan dolayı (azınlık, bir sayı meselesi değil, nüfuz ve güç meselesidir). Bu yüzden kadınlar, engelliler, eşcinseller, göçmenler, koyu tenliler, çocuklar, yaşlılar, dini ve etnik gruplar, işçiler ve toplumun farklı kesimleri, her biri belirli haklara sahip “azınlıklar” olarak görülmektedir. Ancak hiçbiri, epistemolojik demokrasinin (bilgi ve düşünme yetileri bakımından herkesi eşitlemek demektir) öncülleriyle çelişen yönetimin veya yasamanın işleyişini etkileyeceği için “çoğunluk” tanımından hoşlanmaz. O halde bireylerin yok sayılması ve çoğunluğun iradesine (demokrasi) körü körüne itaat edilmesi zorunluluğu ile toplum görüşünün yok sayılmasının (bireycilik) ve bireysel davranışı belirleyen kolektif değerlerin yok sayılmasının (liberalizm) arasını nasıl uzlaştırabiliriz ki?

m) Bireycilikle mücadele eden, azınlığın egemenliğine karşı savaşan, çoğunluğun egemenliğine aykırı olması durumunda azınlıkları veya bireyleri haklarından alıkoyan, onları çoğunluğa boyun eğmeye zorlayan ve onların özgürlüklerini sınırlayan (demokrasi) bir doktrin ile çoğunluğun yasama dizginlerini tekelleştirmesini engelleyen, bireysel özgürlüğün ve bireylerin haklarının elde edilmesine dayanan ve özgürlüklerini inkar edeceklerinden dolayı (ki bu liberalizmdir) çoğunluğun görüşüne boyun eğenlerle mücadele eden bir doktrin arasında nasıl bir evlilik olabilir ki?! Stuart Mill, artık on sekizinci yüzyıla damgasını vuran demokratik eğilimlerini benimsemediğini söylüyor: “Demokratik bir devlette acilen gündeme getirilen şey özgürlük sorunudur... Hükümet ne kadar fazla demokratik olursa, bireysel özgürlüğün garantisi o kadar azalmaktadır.”

n) Bireyciliğe ve azınlık düşüncesine odaklanan devlet, ister istemez toplumun parçalanması sonucunu doğurmuştur. Dolayısıyla herhangi bir maddi veya manevi otoriteye sahip olan bir yönetim olmasından dolayı (örneğin çoğunluk gibi), artık kanunları ve yasaları empoze eden bir varlık değildir. Bu da toplumda para ve nüfuz sahibi olan (hegemon azınlık) politikacılara ve nüfuz sahibi kişilere, eğlenerek ve rahat bir şekilde istedikleri gibi yasa çıkarmaları ve görüşlerini topluma ve devlete dayatmaları için bir alan bırakmaktadır.

o) İslam hukukunun maksatları ilmine paralel olan hukuk ilimlerinden biri de; konularının doğası gereği hukuk sistemlerinin altında yatan amaçların ve yönetişimin incelenmesine ve hukuk ile toplum arasındaki ilişkinin ifşa edilmesine odaklanan Legal philosophy (hukuk felsefesi) adı altında Batı hukuk araştırmalarında öncü bir konuma sahip olan hukuk felsefesi ilmidir.

Ancak bu bilim, çözülmesi imkansız olan epistemolojik-bilişsel çatışmada, demokrasi ve laikliğin dayandığı felsefi entelektüel temellerle doğrudan çatışır.

Oysa güvenliğin ve mahremiyetin sağlanması, can ve malın korunması ve adalet gibi toplumda hakim olması veya yasaların gayesi olması amaçlanan değer ve standartların varlığı kaçınılmazdır.

Ancak bu tür değer ve standartların varlığı, laiklik ve demokrasinin fikrî temeli ve çoğulcu toplum dedikleri şeyle çelişmektedir; zira standartların ve değerlerin varlığı, bir yönden çoğulculuk fikrini tehdit etmektedir. Çünkü bunlar, -onların nazarında- insanın düşünme hakkını gasp eden belirli görüşlerin topluma dayatılmasını içermektedir.

Laikliğin mücadelesinde dayandığı temelle çatışan şey, dini bir temel yaparak onu belirli görüşleri dayatan ve insanların düşünme haklarını gasp eden sabit ve donuk olarak suçlamasıdır.

ö) Diğer yönden olana gelince: Onların nazarında doğaları göreceli ve değişken olduğu halde yasaları donuk hale getirmektir. Çünkü İnsanın ve hayatın doğası sürekli olarak değişmektedir. Dolayısıyla onların nazarında yasaların donuk olması imkansızdır. Dolayısıyla değişen bir toplumda gerçekleşmesi istenilen değerlerle bağlantılı olduğu zaman bunlar sabitlik ve donuklukla karakterize olacak veya ölçüler ve değerler de sabitlik ve donuklukla karakterize olacaktır. Bu ise gelişim ve değişime aykırıdır.

p) Eğer yasalar değer ve standartlarla bağlantılı değilse bu husus, adaletle çelişen kapıları sonuna kadar açacaktır. Dolayısıyla bugün haram olan yarın farz olabilir. Zira dün bir esrar satıcısını yargılayıp suç işlediğinden dolayı hapse atarken bugün yasal ve resmi olarak esrar satması için her sokak köşesine onun için bir dükkan açabilirsiniz. Şüphesiz dün onu tutuklamanız, bugünün hukuku açısından ona bir haksızlık olmaktadır. Ama bugünkü hükmü hatalı bulur ve esrarı tekrar yasaklarsanız, o zaman hiçbir şekilde adaleti yerine getiremeyeceksinizdir.

r) Dolayısıyla yasalar, gerçekleştirilmeye çalışılan her türlü toplumsal hedef ve amaçlardan soyutlamak için kapıları ardına kadar açan bir husus olup bu ise çözümün olmayan bir hukuk-yasama ikilemidir ve bu durum kendi ayağına kurşun sıkan birinin durumu gibidir.

8) Liberal, laik demokratik sistem, kamu yararını toplumun çoğunluğunun veya çoğunluğun görüşünü temsil edecek şekilde belirlemede de başarısız olmuştur; zira siyasal sistemlerin "kamu yararını" temsil eden kanunlar ve yasalar şeklinde çıkarmış olduğu çözümlerle ulaştığı şeyler, aslında halkın iradesini değil yasa koyucuların, hukukçuların ve anayasa hukukçularının görüşünü temsil etmektedir.

a) Laiklikte ahlaki sağlama veya üretme otoritesi yoktur. Zira dinin yok olmasının ve kaybolmasının gölgesinde her şey mubahtır. Ayrıca ahlaki değeri gösteren veya üreten hiçbir fikri standart da yoktur. Laiklik, bunu neden yapmanız veya bunu neden terk etmeniz gerektiğine dair bir yorumdan yoksun olduğu gibi bizim için neyin hayır neyin şer olduğunu gösteren standartlardan da yoksun olmasının yanı sıra aynı şekilde insanların fiileri için ölçüler olarak alacağı bir değer teorisini geliştirmekten de yoksundur.

b) Özellikle hakkı batıldan ve hayrı şerden ayırdığına güven duyulan akidevi veya fikri kuralların yokluğunun gölgesinde, sorunları çözüme ve kamu yararını belirleme gücünü gösteren yasaların doğruluğunun garantisine referans olacak standart kriterler koymada da başarısız olmuştur.

c) Hak ve doğruluk meselesi, deliller ve mantıkla tespit edilmiş bilimsel veya mantıksal terimler değil dine, ilkelere, değerlere ve geleneklere dayalı ahlakî terimlerdir. Çoğunluğun, organizeli siyasal bir süreç yoluyla "resmi" bir karar vermesi mümkündür ama bu karar, ırk, mezhep, cinsiyet veya fikri gerekçelerle birçok birey ve azınlıklardan oluşan başkaları için bir **zarar** olabilir.

d) Veya kabul edilebilir normlar (yasama amaçları) biçiminde toplumda hakim olması istenilen bir dizi sosyal değerler için hükümler ve yasalar elde etmek amacıyla standart makyasların garanti edilmesi.

e) Bireysel bir tercih çerçevesinin dışında toplumsal hedefleri belirleyen rasyonel mantıksal kuralların yokluğunun gölgesinde bu tercih, bireyin acil çıkar ve arzularını gerçekleştirmeye dayalıdır. Dolayısıyla bu, bu bireysel tercihlerin bireylerin sosyal davranışlarıyla homojenliğini garanti etmediği gibi cemaatin birliğinin korunmasını ve güvenliğini de garanti etmeyen bir husustur.

f) Sorunların karmaşıklığı ve bu sorunları çözebilecek fikirlerin karmaşıklığı ve çeşitliliği kapsamında, bireylerin amaçlarının, kendilerini temsil eden veya çoğunluğu temsil eden tek bir çözüm üzerinde birleşmesi imkansızdır. Dolayısıyla genel iradeye yönelik teorilerine göre, bireysel çıkarlar ile bunlardan türetilen veya bunlardan istisna edilen kamu çıkarları arasındaki boşluk ve mesafe genişleyecektir.

g) Batı sistemi, böyle bir güven için rasyonel bir gerekçe olmaksızın, çoğunluğun kararlarının ahlaki olarak doğru olduğu gerçeğine dayalıdır. Dolayısıyla o halka (veya halk temsilcilerine ya da parlamento çoğunluğuna), halkın ne istediğini ya da bu parlamento çoğunluğunun ne istediğini gerekçelendirmeksizin yanılmazlık sıfatı vermiştir. Sahip oldukları gerçekçi sonuçlar, bu kararların değişmesi ve bir zıttan diğerine intikal etmesi gerektiğini kanıtlaya da, toplum bir deney alanı haline gelmiştir. Bu yüzden çoğunluk her zaman haklı değildir ve sayısal çokluk, gerçeğin, çıkarların ve ortak iyinin kesin bir garantisini oluşturmaz.

ğ) Ümmetin egemenlik ideolojisi incelendiğinde, zorbalığın ve otoritenin tekelleşmesinin önlenmesinin ve otoritelere kısıtlama ve sınırlama getirilmemesinin garantisi ve kefaletinin onun

hedefleri arasında olmadığını görürüz. Dolayısıyla tatbik edilmesi halinde bu sonuçların hiç birisi bu ideolojiden kaynaklanmayacaktır. Aksine parlamenter çoğunluğun iradesine rehin olacak bireysel özgürlükler ve haklar için bir tehlike oluşturur.

9) Yetkilerin azınlığın elinde toplanmasını ve sömürülmesini engellemede de başarısız olmuştur.

a) Prof. Dr. Muhammed Müftü ve Dr. Sami el-Vekil şöyle düşünüyor: “Despotluk sorunu, güçlerin toplanması sorunundan dolayı ortaya çıkmadı. Aksine Batı düşüncesinde sabit hukuk kurallarının yokluğunun temelinde ortaya çıktı. Bu da yasama ve uygulamanın, bireye veya gücünü pekiştirme arzusuyla bireysel despotluğun kökünü kazıyan yasalar çıkarmaya çalışan yönetim organına bağlanmasına yol açtı.”

b) İslam şeriatına gelince; hayatın tüm yönleri için sabit sistemler ve yasalar getirmiş, yöneticinin bunları ihlal etmesini kesin olarak yasaklamış, bunun ihlal edilmesinin, masiyette zalim yöneticiye “itaat etmemeyi” gerektiren meşruiyet kapsamında yöneticinin İslami çerçeveden ayrılmasına yol açtığını, ona nasihat edilmesini veya açık küfür gibi buna yol açan şartların gerçekleşmesi halinde yöneticiyeye isyan edilmesinin yanı sıra şeriatın yöneticiyi muhasebe etmenin ve münkeri reddetmenin tebaanın haklarından saydığını vurgulamıştır.

c) Çeşitli Batı sistemlerinin incelenmesiyle, yetkilerin, parlamento çoğunluğuna sahip iktidar partileri tarafından temsil edilen birkaç kişinin elinde toplandığını gördük. Zira hükümet kurulduğu zaman parlamento çoğunluğu (yasama yetkisi) ile yürütme organının arası birleşmiştir. Dolayısıyla devlet, yönetimi süresi boyunca yasama ve yürütme imkanlarıyla tahakküm eder. Zira gerçekte devlet, yasama ve yürütme olarak iktidar partisidir.

c) Otoritelerin örtüşmesi şekillerinden biri de, yürütme erkinin Yüksek Mahkeme yargıçlarını atama ve görevden alma konusunda önemli bir rolünün olmasıdır. Dolayısıyla yürütme erkinin kararıyla atanan ve değiştirilen yargı, tamamen bağımsız olmayabilir. Bu yüzden garantiler gereklidir! Burada önemli olan, otoriteler arasında örtüşmenin varlığıdır.

d) Anayasanın aslen bir grup hukukçu ve yargıç tarafından hazırlandığını söylemeye gerek yoktur. Şayet denilirse ki bunlar, anayasalarını onaylamak için parlamentoya müracaat ediyor o zaman bu, otoritelerinin örtüşmesinin somutlaşmış halidir ve her halükarda yargıçların anayasaların yapılmasına müdahale etmesi, yasama yetkisine müdahale etmesidir.

e) Aynı şekilde Anayasa Mahkemesi, yasama erki tarafından çıkarılan kanunları inceler ve anayasa ile çelişen kanunları yasaklar. Bu yüzden bir yargı erki kuruldu ve bunun başına da Anayasa Mahkemesi yerleştirildi. Dolayısıyla o, yargıda en yüksek merci olup çözüm ve son fasıl olarak, yasama erki tarafından çıkarılan yasaların anayasaya uygunluğunu değerlendirmesi ve yürütme erki tarafından uygulandığını takip etmesi için ona müracaat edilir.

f) Aynı şekilde, yasama erkinin hükümete yani yürütme erkine olan güveni veya güveni geri çekmesi ve bu yüzden de hükümetin düşmesi meselesi, iki merci arasında bir örtüşme oluşturmaktadır. Dolayısıyla yasama erkinin güvenine tabi olan bir hükümet, bağımsız değildir.

g) Yetki dağılımı, sorumluluk ilkesini ve bunu belirleme keyfiyetini ortadan kaldırmakta, bu da her bir otoriteyi sorumluluktan kaçmaya, suçu ve sorumluluk yükünü diğer otoritenin üzerine yüklemeye sevk etmektedir.

Güçler arasındaki bir diğer örtüşme de, güçler ayrılığı fikrinin baltalanması ve bunun birkaç kişinin elinde toplanmasıdır.

Sonuç olarak: İşte bunlar, laik liberal demokratik sistemin dayandığı temel zayıf olduğunu, yasalar üretmeye elverişli olmadığını veya bu teorilerin üzerine inşa edildiği fikri temellerle örtüşmediğini, bu temellerin arasını uzlaştırmada başarılı olmadığını, dolayısıyla varlığı ve sürekliliği için tüm gerekçelerini kaybettiğini ortaya koyan en önemli noktalardan bazılarıdır. Dolayısıyla onun, toplumlarda varlıklı sınıflara hizmet eden siyasi partilerin tahakkümünü devam ettirdiği, halkın egemenliğini veya iradesini temsil etmediği, kendisine itaat edilmesi için anayasa ve yasalar noktasında herhangi bir gerekçeye sahip olmadığı kanıtlanmıştır. Bu yüzden bu, doğru bir asla dönüş yapmak için kapıyı sonuna kadar aralayan bir husustur. Bu da yasaların ve insan yaşamının düzenlenmesinin, ilahi ve Rabbani bir yasanın ellerine bırakılmasıdır.

**Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Sâir Ahmed Selâme**